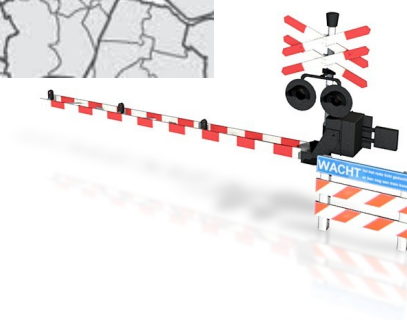

S poorboekje

‘Oriëntatie op de bestuurlijke toekomst van de gemeente Landsmeer’

Beeldvorming

Oordeelsvorming

Besluitvorming

maart 2014

november 2014

Inleiding

De gemeenteraad heeft op 29 oktober 2013 het College van B&W opdracht gegeven een procesvoorstel te schrijven teneinde te komen tot een gedegen besluitvorming over de bestuurlijke toekomst van Landsmeer.

De oriëntatie op de bestuurlijke toekomst leidt tot gevoelens van onrust en onzekerheid onder de bevolking en in de ambtelijke organisatie. Nu de Raad heeft besloten opdracht te geven tot deze oriëntatie is het van groot belang dat het resultaat daarvan bestendig is. Met andere woorden, er moet een beslissing genomen worden die voor de middenlangere termijn een status quo oplevert, zodat in die periode de rust volledig kan wederkeren en deze discussie tussentijds niet opnieuw ter tafel hoeft te komen. Om deze reden is er voor gekozen het jaar 2025, de einddatum van de Toekomstvisie, te kiezen als toetsjaar.

Het procesvoorstel voor die bestuurlijke oriëntatie ligt nu in de vorm van dit spoorboekje voor u.

Het proces van de bestuurlijke toekomst is in de lijn van het BOB-model van de Raad:

- Beeldvorming;
- Oordeelsvorming, en;
- Besluitvorming.

Dit spoorboekje beschrijft het hele proces in grote lijnen, maar de fase van beeldvorming in detail. Deze beeldvormingsfase heeft tot doel alle relevante feiten te concretiseren zodat een gedegen basis wordt gelegd voor de latere oordeels- en besluitvorming. Het spoorboekje voor de oordeels- en besluitvorming zal in het tweede kwartaal aan de Raad worden aangeboden.

In dit spoorboekje over de beeldvormingsfase wordt tevens toegelicht welke rollen alle betrokken partijen hebben in dit proces. Tot slot is er een planning opgenomen. Dit spoorboekje maakt inzichtelijk wat er van iedereen wordt verwacht.

BOB-model

Het BOB-model kan gezien worden als een trechter: het begint met het verzamelen van zoveel mogelijk feiten en informatie (beeldvorming). Het resultaat moet zijn dat de feiten op orde zijn en iedereen hetzelfde beeld voor ogen heeft. Vervolgens start de tweede fase. Met de input van de beeldvorming wordt een oordeel gevormd (oordeelsvorming). De gezamenlijke belangen, criteria en voorwaarden zijn dan inzichtelijk en de dilemma's en standpunten duidelijk. De hoeveelheid feiten worden gefilterd en teruggebracht tot enkele reële opties. En tot slot wordt in de derde fase door de Raad een besluit genomen (besluitvorming).

Fase 1: Beeldvorming

In deze fase worden feiten verzameld. Daarnaast worden er informerende en oriënterende gesprekken gevoerd met bestuurders van potentiële partners en met Gedeputeerde Staten.

De beeldvormende fase bestaat uit drie hoofdvragen, die uiteindelijk in de besluitvormingsfase beantwoord worden. De hoofdvragen zijn onderverdeeld in meerdere subvragen.

De drie hoofdvragen met bijbehorende subvragen zijn:

1. Kan de gemeente zelfstandig blijven tot 2025?
  - Is dit realistisch gelet op de 3 K's: kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid?
  - Welke samenwerkingen heeft de gemeente Landsmeer op dit moment (2014)? (inventarisatie)
  - Hoe kwetsbaar is het huidige ambtelijk apparaat? (meting)
  - Wat voor gemeente (omvang) is nodig om de Toekomstvisie uit te voeren?
  - Hoe staat het met de bestuurskracht van de gemeente?

2. Als de gemeente niet zelfstandig kan blijven, is fusie of samenwerking de beste oplossing?
  - 2.1 Ten aanzien van samenwerking:
    - Welke (juridische) vormen van samenwerking zijn er?
  - 2.2 Ten aanzien van samenwerking en fusie:
    - Welke gevolgen hebben deze vormen voor de 3 K's: kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid?
    - Welke gevolgen hebben deze vormen voor het democratische gehalte?
    - Welke gevolgen hebben deze vormen voor het ambtelijk apparaat?
    - Welke omvang levert een bestendig beeld op tot 2025?

3. En met welke partner?
  - Welke potentiële partners zijn er op ambtelijk gebied?
  - Welke potentiële partners zijn er op bestuurlijk gebied?
  - Welke potentiële partners zijn realistisch?
  - Welke gevolgen hebben de potentiële partners voor de 3 K's: kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid?

Teneinde de antwoorden op de subvragen te kunnen beoordelen zullen thema's aan de vragen worden gekoppeld. Dit is een wegingsmodel. Aan het begin van deze beeldvormingsfase worden thema's verzameld, die voor Landsmeer belangrijk zijn. Bij deze thema's moet gedacht worden aan: onderwerpen uit de Toekomstvisie, maar dit kan ook gaan over voorzieningen, natuur, sport en cultuur etc. Kortom, deze thema's hebben betrekking op onderwerpen die voor Landsmeer van essentieel belang zijn in de toekomst.

Bij elk gekozen thema wordt onderzocht wat het gevolg is voor dat thema gerelateerd naar de keuze voor zelfstandigheid, samenwerking of fusie, maar ook voor de keuze van elke potentiële partner. Dit maakt het mogelijk om aan het eind van de beeldvormingsfase een afweging te maken van de potentiële partners in combinatie met de thema's.

In de voorlopige planning zal in mei 2014 een openbare beeldvormende bijeenkomst worden gehouden voor burgers. De burgers worden uitgenodigd om met elkaar vast te stellen of de feiten die op dat moment beschikbaar zijn, compleet zijn. Deze bijeenkomst is deels informatief, maar er is ook volop ruimte om mee te praten. De raadsleden zijn daarbij natuurlijk van harte uitgenodigd.

Daarna zal aan de gemeenteraad dezelfde vraag worden voorgelegd in een consoliderende bijeenkomst. Het doel is dat alle nieuwe feiten naar aanleiding van de bijeenkomst met de burgers, vóór deze bijeenkomst zijn verwerkt. De Raad stelt in deze bijeenkomst vast of de feiten compleet zijn. De feiten die voor de Raad vast

staan, worden in geconsoliderende versie vastgelegd. Indien de beraadslaging in de Raad daartoe aanleiding geeft, worden nog nadere feiten verzameld.

De beeldvormingsfase wordt afgerond met:

- Een analyse van financiële en overige consequenties voor de bedrijfsvoering;
- Een tweede ronde langs alle besturen van de potentiële partners, zodat reële opties aan de Raad worden aangeboden;
- Eventueel aanvullen van de beeldvorming (feiten).

Gelijktijdig wordt in deze consoliderende bijeenkomst van de Raad het procesvoorstel – spoorboekje – voor de fasen van oordeels- en besluitvorming ter vaststelling aan de Raad voorgelegd.

Rollen

Niet alleen de politiek heeft een (actieve) rol in het bestuurlijke toekomst proces, maar ook de ambtelijke organisatie en de burgers. Naast de bestuurlijke toekomst, speelt ook het proces van de Toekomstvisie binnen de gemeente Landsmeer. Het is belangrijk om deze twee processen goed van elkaar te scheiden, en ook de rol die een ieder daarin vervult. Anderzijds zijn ze onlosmakelijk met elkaar verbonden en zullen de verbanden tussen beide processen nauwlettend in de gaten worden gehouden.

➤ Burger

Een positieve ontwikkeling is dat burgers steeds meer een ‘stem’ krijgen binnen hun gemeente. Deze burgerparticipatie wordt ook vormgegeven in de beeldvormingsfase van de oriëntatie op de bestuurlijke toekomst. De burgers worden op twee manieren betrokken in de beeldvormingsfase:

- Er wordt een klankbordgroep met maximaal 15 burgers samengesteld. Deze klankbordgroep houdt zich bezig met het monitoren van de compleetheid van het proces. Daarnaast levert de klankbordgroep input op de thema's die belangrijk zijn voor Landsmeer bij de afweging van zelfstandig blijven, samenwerking of fusie. De klankbordgroep houdt periodiek sparringsessies met de portefeuillehouder over de stand van zaken. Zij houden in de gaten of het proces nog op het goede spoor zitten. Hoe vaak de klankbordgroep bijeenkomt, is afhankelijk van de voortgang van het proces.
- Bij de plenaire bijeenkomst omstreeks mei 2014 worden alle burgers uitgenodigd om aanwezig te zijn. De burgers kunnen meepraten over de vaststelling van de feiten.

➤ Raad

In het proces van de bestuurlijke toekomst heeft de Raad een belangrijke rol. In eerste instantie is de Raad belast met het vaststellen van dit spoorboekje. Vervolgens wordt de Raad en leden daarvan ook op twee andere manieren betrokken in het proces:

- Ook vanuit de Raad wordt een klankbordgroep opgericht. De klankbordgroep bestaat uit één lid per fractiepartij. De klankbordgroep houdt periodiek met de portefeuillehouder een sparringsessie over de stand van zaken. Daarnaast levert ook deze klankbordgroep input op de thema's die belangrijk zijn voor Landsmeer bij de afweging tussen zelfstandig blijven, samenwerking of fusie. Via deze klankbordgroep vindt monitoring plaats van de compleetheid van de beeldvorming en de voortgang. Hoe vaak de klankbordgroep bijeenkomt, is afhankelijk van de voortgang van het proces.

- De Raad bepaalt de compleetheid, stelt de feiten in de beeldvormingsfase vast, alsmede het spoorboekje voor de fasen van oordeels- en besluitvorming.

➤ Portefeuillehouder

De burgemeester is de portefeuillehouder. Dit is een constante factor, omdat de burgemeester niet politiek gebonden is alsmede voorzitter van College en de Raad. De portefeuillehouder leidt het traject van beeldvormingsfase. Dit betekent dat de portefeuillehouder belast is met alle tussentijdse beslissingen die nodig zijn voor de uitvoering van het spoorboekje, waaronder de samenstelling van klankbordgroep vanuit de inwoners alsmede de thema's, na input van de klankbordgroepen. Daarnaast is de portefeuillehouder vanuit het College verantwoordelijk voor de oriëntatie in de regio en de communicatie over de voortgang van het proces, onder meer in de vorm van een blog.

➤ Gemeentesecretaris / Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie is ondersteunend. De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor de oriëntatie op potentiële ambtelijke partners. Er heeft al een eerste, informatieve en beeldvormende bijeenkomst plaatsgevonden aan de hand van de Toekomstvisie. Daarnaast is de gemeentesecretaris adviseur van de portefeuillehouder. Vanzelfsprekend is de gemeentesecretaris verantwoordelijk voor de communicatie richting het ambtelijk apparaat. Hij wordt hierbij ondersteund door een beleidsmedewerker als projectmedewerker, die onder andere belast met de voorbereiding en bewaking van de voortgang.

Communicatie

De toekomst van de gemeente Landsmeer heeft grote impact op de gemeente Landsmeer en haar inwoners. De portefeuillehouder vindt het belangrijk dat burgers via de belangrijkste media kanalen op de hoogte worden gehouden van alle ontwikkelingen tijdens het gehele proces.

Voor de burgers staat met de bestuurlijke toekomst ook een belangrijk onderdeel op de agenda. Transparantie is een belangrijk kernwoord in dit geval. De portefeuillehouder zal een blog gaan bijhouden over de belangrijkste actualiteiten met betrekking tot het proces. Maar een blog is alleen interessant als men er ook op kan reageren. De ambtelijke organisatie zal de portefeuillehouder ondersteunen en adviseren bij het gebruiken van de juiste 'online-kanalen'.

Planning

Het proces van de bestuurlijke toekomst wordt efficiënt uitgevoerd. Hieronder is de planning schematisch weergegeven. Indien de beeldvormingsfase meer tijd vergt om tot een goede oordeelsvorming te komen in de tweede fase, dan wordt dit geprefereerd boven het halen van onderstaande planning.

Actie	Door wie	Wanneer	Doel
Vaststellen proces beeldvormingsfase bestuurlijke toekomst	Raad	13/3/2014	Voor iedereen is de planning, het proces alsmede ieders rol daarin duidelijk.
Oprichten klankbordgroep Raad	Burgemeester	Maart 2014	Klankbordgroep gaat van start
Oprichten klankbordgroep burgers	Burgemeester	Maart 2014	Klankbordgroep gaat van start
Plenaire bijeenkomst voor burgers:	Burgemeester en ambtelijke	Mei 2014	De burgers nemen kennis van de feiten en meningen uit de

vaststellen feiten en meningen in de beeldvormingsfase	organisatie		beeldvormingsfase en kunnen eventueel nog aanvulling doen.
Consoliderende bijeenkomst: Vaststellen feiten en meningen in de Beeldvormende fase	Raad	5/6/2014	De feiten staan vast. De laatste acties in de beeldvormingsfase worden ingezet.
Besluitvorming over de feiten en meningen	Raad	26/6/2014	Beeldvormingsfase wordt afgesloten. Alle feiten en meningen staan vast en zijn voor iedereen duidelijk.
Vaststellen spoorboekje oordeelsvorming en besluitvormingsfasen (OB)			Het vervolgproces ligt vast en er kan doorgewerkt worden in de zomer.
Vervolgproces globaal:			
Oordeelvorming: raadsbrede sessie met inspraak (BOB)	Raad	3 ^e Kwartaal	De Raad is de dialoog aangegaan met burgers, met elkaar en heeft voldoende informatie om een oordeel te vormen en tot besluiten over te gaan.
Besluitvorming bestuurlijke toekomst (BOB)	Raad	4 ^e kwartaal	Besluit ten aanzien van de bestuurlijke toekomst. Vaststelling opdracht aan College ten aanzien van de uitwerking daarvan.

Vooruitblik op het vervolgproces

Gelijktijdig met de afronding van de beeldvormingsfase zal een spoorboekje voor de oordeels- en besluitvorming aan de Raad worden aangeboden. Daarin kan ook een opdracht worden gegeven aan het College ter voorbereiding van de oordeels- en besluitvorming, waarbij gedacht kan worden aan het volgende:

Fase 2: Oordeelsvorming

In deze fase is het beeld met alle feiten compleet. De scenario's en de gevolgen daarvan voor de vastgestelde thema's zijn duidelijk. In deze fase van oordeelsvorming vindt het politieke debat plaats en de belangenafweging. Tevens kan een filtering worden gemaakt van de relevantie van feiten.

De raad kan een BOB-sessie houden, waarbij de burgers nauw worden betrokken. In de voorlopige planning zou de oordeelsvormingsfase in september 2014 afgerond kunnen worden.

Fase 3: Besluitvorming

In deze fase wordt door de Raad een besluit genomen over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Landsmeer. De planning is dat de Raad over kan gaan tot besluitvorming in oktober of november 2014. Daarnaast wordt gelijktijdig in de vorm van een opdracht aan het College een eerste stap gezet voor de uitwerking van het besluit.